

Nr 90.

Av herr **Osberg m. fl.**, om anslag till premiering av hästar m. m.

På grund av de stora kostnader, som under nu rådande förhållanden ställts på statskassan, har Kungl. Maj:t funnit önskligt, att bland annat utgifterna för hästpremieringen måtte kunna i någon mån minskas. Den föreslagna nedprutningen av hit hörande anslag har av Kungl. Maj:t bestämts till den avsevärda summan av 60,000 kr.

Att stor sparsamhet med statsmedel måste iakttagas, därom kan man vara ense, men att en så väsentlig nedprutning av detta anslag kan befinnas motiverad, det har man svårt att förstå.

Till följd av nu rådande exceptionella förhållanden, samt till följd av den knappa fodertillgången över hela landet har det ju ansetts lämpligt att medgiva export av hästar i ganska stor utsträckning. Den stora efterfrågan i utlandet har gjort, att priserna stiga och ställer sig rätt höga, och detta förhållande kommer nog att fortfara en längre tid framåt. Lantbrukaren kommer under sådana omständigheter att frestas till försäljning av sina hästar, såväl avels- som bruksdjur.

Om man nu fråntager hästaveln en så stor del av det stöd, som utgått till densamma i form av pris, så torde detta bliva liknämningt med att försumma någon annan gren av landets inkomstkällor.

Mera än någonsin bör vår hästavel nu omhuldas, när man för lång tid framåt har utsikter till export med goda priser, men förutsättningen för att så skall kunna ske är, att de goda avelsdjur som finnas kunna behållas inom landet. Det torde därför ligga stor vikt uppå att vi se till att våra goda avelsdjur i så stor utsträckning som möjligt premieras.

Vi hysa den åsikten, att det från staten utgående beloppet till häst-premiering inom landet borde även för innevarande år utgå med så stort belopp som möjligt, ehuru väl hänsyn bör tagas till högsta möjliga sparsamhet.

Vi hava tänkt oss en icke oväsentlig besparing genom tillämpande av det förslag, som av stuteriöverstyrelsen avgivits till kungl. jordbruksdepartementet den 3 november 1914, (se bilaga). Besparingen i detta fall torde uppgå till i runt tal 12,500 kronor.

En ytterligare besparing kan åstadkommas, vilket i sin helhet kommer djurägaren till godo, nämligen om sammansättningen av premieringsnämnd bleve annorlunda än hittills varit fallet, nämligen så att Kungl. Maj:t utsåg ordförande samt förordnade veterinär inom respektive distrikt, där premieringsplats var förlagd, att deltaga som ordinarie ledamot och som hittills, att hushållningssällskapen utse sin ledamot. Kostnaden för 1913 åt ordföranden och den av Kungl. Maj:t utsedda ledamoten uppgick till 15,236 kr. 46 öre, således skulle här ifrågakomma en besparing av i runt tal 7,500 kr. Veterinären är ju ändå närvarande såsom sakkunnig vid premieringarna och åtnjuter därför dagtraktamente och reseersättning, vilken kostnad bestrides av respektive distrikt.

Invändning emot detta förslag skulle möjligen kunna göras på den grund, att veterinär i något fall skulle vara inkompetent eller ock partisk. Men den förklaring kan givas, att hushållningssällskapen utse ju en ledamot, så i vilket fall som helst ha de av Kungl. Maj:t och hushållningssällskapet tillsatta majoritet i nämnden.

Ovan åberopade besparingar skulle således bli cirka 20,000 kr., utan nämnvärt men för det egentliga stöd premieringen giver.

Någon vidare nedsättning av det förutvarande anslagsbeloppet torde icke vara klokt och bör anslagsbeloppet för 1915 utgå med 140,000 kr.

På grund av vad vi sålunda anfört vilja vi vördsamt hemställa,

1) att riksdagen ville besluta, att till premiering av hästar måtte för år 1915 beviljas ett anslag av kr. 140,000.

2) att riksdagen ville besluta, att förordningen om tillsättande av premieringsnämnd måtte ändras därhän, att Kungl. Maj:t utser ordförande samt för-

ordnar veterinär inom varje premieringsdistrikt som andre ledamot, och vederbörande hushållningssällskap äger liksom förut att utse tredje ledamot.

Stockholm i januari 1915.

Oscar Osberg.

Albert Mossberg.

Alfred Persson.

Gust. Eklund.

Transsumt.

Bilaga.

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Jordbruksdepartementet.

Genom skrivelse den 19 oktober 1914 har herr statsrådet anmodat kungl. stuteriöverstyrelsen att inkomma med yttrande, huruvida och i vilken utsträckning utgifter, vilka år 1915 skulle bestridas av anslag under nionde huvudtiteln, som berörde stuteriöverstyrelsens ämbetsverksamhet, syntes kunna till följd av nu rådande förhållanden helt eller delvis inställas eller uppskjutas.

Med anledning härav får stuteriöverstyrelsen äran anföra följande.

Under stuteriöverstyrelsens förvaltning står först och främst det ordinarie reservationsanslaget till hästavelns förbättrande, vilket är avsett dels till bestridande av kostnader för stuteriöverstyrelsen, för upprätthållande av statens hingstdepåer samt för befrämjande av landets hästavel i allmänhet, dels ock till prisbelöningar för hästar.

Vad därefter vidkommer den del av anslaget, som är avsedd till prisbelöningar för hästar, har stuteriöverstyrelsen efter noggrant överbäggande av alla på frågan inverkan omständigheter funnit sig kunna tillstyrka allenast den begränsning av därifrån eljest utgående utgifter, att under år 1915 utdelning av skådepenningar indrages. Dylika pris äro avsedda för unghingstar vid ett års ålder samt för ungston vid ett-tre års ålder. Inga större olägenheter torde vara förbundna med att under ett år utdelning av dylika belöningar och i samband därmed jämväl uppvisning av ettårshingstar samt ett- och tvåårsston inställas. Treårsstona kunna i händelse av godkännande erhålla frisedlar och avelsdiplom, och en tillfällig indragning av skådepenningarna även för dem torde vara av mindre betydelse.

Den besparing av statsmedel, som härigenom kan uppkomma, är givetvis för närvarande icke möjlig att exakt angiva, men då under år 1913 — det sista

år för vilket fullständiga uppgifter finnas tillgängliga — utdelades 4,033 skådepeaningar med ett bokfört värde av 27,424 kronor 40 öre, varav hälften betalades av statsmedel, kan det antagas, att genom nu ifrågasatta åtgärd tolv till trettontusen kronor komma att besparas statsverket.

Stockholm den 3 november 1914.

Fredrik Wrangel.

Albert Lindström.

P. O. Liedberg.

Mart. Nyborg.
